

Larmandi tøgur í ska

Føroyingar mugu vita hvør eigur mistakið

GREINING: Í sakini um ein kollsilgðan banka, sum varð bjargaður av føroyska skattgjaldaranum í 12. tíma, mugu føroyingar nú fáa innlit í, hvør eigur feilin, sum mundi kosta landskassanum 90 milliónir krónur. Tí eingin ivi er um, at antin Taks ella Eik gjørdu eitt mistak upprunaliga

BARBARA HOLM

»Onga viðmerking, tí eg havi tagnarskyldu«. Tað er svarið frá Eyðuni Mørkøre, tá ið hann verður spurður, hvat liggur til grund fyri nýggjastu avgerðini frá Taks.

Men hetta málið – so komplekst sum tað annars má vera – hevur ein veruleika, sum illa kann sáast iva um. Tað er, at onkur orsök má vera til, at niðurstøðan frá skattamyndugleikunum broytist 90 milliónir krónur.

Tí á sumri í 2015 var niðurstøðan frá Taks til Eik, at tær 90 milliónirnar kundu bókast sum goodwill yvir 10 ár. Men nú – hálvtt annað ár seinni er niðurstøðan, at goodwill er virði 0 krónur.

Hvør er so orsøkin til hesa kollvelting? Tað eru tveir møguleikar at velja í.

Antin hevur málsviðgerðin hjá Taks, sum sat við málinum fram til á sumri 2015 gjørt eitt stórt mistak, sum mundi kosta landskassanum 90 milliónir.

Ella eru upplýsingar komnir fram í málinum, sum hava so avgerandi týðning, at teir kosta 90 milliónir. Upplýsingar, sum Eik ikki gav Taks í fyrstu atløgu.

Men stendur tað til Eik og Taks, so fáa føroyingar ongantið innlit í, hvat liggur til grund fyri avgerðini. Vit fáa ongantið at vita, hvør hevur gjørt hetta 90 milliónir krónur mistakið.

Málið síggjast í tveimum

Eitt er sjálvur skattafrádrátturin og tað lógartekniska rundan um hetta. Men hin spurningurin er, hví tað ongar avleiðingar fær fyri nakran, at landskassin var á gáttini til at missa 90 milliónir krónur.

Um svarið frá 2015 – sum nú er stemplað sum ein skeiv avgerð – er eitt mistak hjá skattamyndugleikunum, so er spurningurin, um føroyingar kunnu hava álit á stjóranum í Taks.

Um svarið frá 2015 er grundað á, at Eik hevur sent skeivar upplýsingar til Taks í fyrstu atløgu, so er spurningurin, hví tað bert verður bólkað sum ein ósemja í tulkningum – og ikki sum nakað revsivert, sum førir til bót ella tað, sum verri er.

Ongar avleiðingar fyri nakran

Hetta óvanliga mál, sum snýr seg um ein kollsilgðan banka, sum síðani verður endurstovnaður og at enda keyptur av Føroya størsta figgingarsamtakið, má sigast at vera av serligum slag. Tað er neyvan nakar vandi fyri, at eitt líknandi mál nakrantíð tekur seg upp.

Men nú støðan er tann, at føroyingar einki innlit fáa í grundgevingarnar fyri, at man broytist so kollveltandi meining í hesum málið, kunnu vit passandi seta spurningin – hava føroyingar ikki rætt til at vita, hví upprunaliga avgerðin hjá Taks var skeiv?

BARBARA@SOSIALURIN.FO

SKYLD A FØR EINA FORKL

Poul Michelsen:

– Moralskt eiga partarnir í málinum at greiða Føroya fólki frá smálutunum í niðurstøðuni, sigur Poul Michelsen, landsstýrismaður

BARBARA HOLM

At Eik kortini ikki fekk hasar 90 milliónirnar í skattafrádrátti, hóast Taks blástemplaði ætlanina í fyrsta umfari, krevur eina nærri forkláring. Tí tá talan er um so stórar upphæddir, so er umráðandi, at Føroya fólk veit, hvat gongur fyri seg.

– Eik eru í hesum førinum vard av lógini um tagnarskyldu og tí kann Taks einki gera. Men eg haldi Eik skyldar Føroya fólki at greiða frá, hvat stendur í niðurstøðuni, sigur Poul Michelsen.

Hetta skattamálið er jú av serstøkum slag, tí alt málið byrjar við, at gamli Eik varð bjargaður av skattgjaldaranum.

– Hendan upphæddin er so stór, at eg haldi Føroya fólk hevur rætt til at vita, hvat hendi, sigur Poul Michelsen.

Og hann er samstundis av teirru fatan, at Eik átti, fyri sína egnu skyld, at kunnað um niðurstøðuna, so at Føroya fólk kann fáa álit á bankan í hesum máli.

– Um man ikki veit, hvat stendur í hasari niðurstøðuni, so fara fólk at gita um skattasnytt og annað. Tað mátti Eik banki ikki verið áhugaður í. Tí er frægast, at bara almannakunngerá hasa niðurstøðuna, sigur Poul Michelsen, landsstýrismaður.

Taks kannast av Fíggja

– Ivi kann vera sáddur um trúvirðið hjá Taks í hesum málinum og tí hava vit verið hjá Fíggjarmálaráðnum, sigur Eyðun Mørkøre, stjóri í Taks.

Tá ið Eik banki týsdagin greiddi Føroya fólki frá, at niðurstøðan frá Taks í skattamálinum er, at talan var um skattligt goodwill, men virði varð á sett á 0 krónur, so reisir tað ivaleyst eina ørgrynna av spurningum um, hvørt Taks hevur handfarið hetta málið rætt.

Tí tað var á sumri í 2015, at

Taks sendi skriv til Eik sum játtaði bankanum at avskriva tær 90 milliónirnar sum skattligt goodwill yvir 10 ár.

Men tá ið støðan kulmineraði um ársskifti 2015/2016 við, at Spekt ikki vildi undirskriva rokniskapin uttan átekning, Fíggjarligt Støðufesti sendi skriv til Fíggjarmálaráðið um málið og Jørn Astrup Hansen fór úr nevndini, valdi Taks at taka málið upp aftur til nýggja viðgerð.

Nú sigur Eyðun Mørkøre, at skrivið til Eik á sumri í 2015 ikki

var endaligt, og tí var málið bara viðgjørt víðari, tá ið Taks tók tað upp aftur í januar 2016. Tí heldur hann tað ikki vera nakað forgjort í, at ein onnur niðurstøða fyriliggur nú enn tá.

– Tú kanst altíð taka eitt mál upp aftur til viðgerðar, sigur Eyðun Mørkøre, sum annars ikki vil siga nakað um tilgongdina.

Tað merkir so, at Taks hevur havt hetta málið til viðgerðar í áleið trý ár. Og Eik hevur fingið tvey boð um goodwill – fyrst 90 milliónir og nú 0 krónur.

Taks ger ikki meira við málið og